

یکشنبه 16 فروردین 1394 - 15 جمادی الثانی 1436 - 5 آبریل 2015

محمدعلی شاه قاجار در سال 1249 ش در تبریز به دنیا آمد و پس از فراگیری مقداری از تحصیلات، در 17 سالگی اولین شغل دولتی را به او سپردند.

* 16 فروردین درگذر تاریخ

* مرگ «محمدعلی شاه» پادشاه مستبد قاجار (1303 ش)

اشاره:

محمدعلی شاه قاجار در سال 1249 ش در تبریز به دنیا آمد و پس از فراگیری مقداری از تحصیلات، در 17 سالگی اولین شغل دولتی را به او سپردند. او پس از روی کارآمدن مظفرالدین شاه، به ولیعهدی انتخاب شد و در این زمان علاوه بر ولایت آذربایجان، به هنگام سفر پدرش به فرنگ، متکفل امور مملکت بود. وی هر چند پس از آن که پدرش فرمان مشروطه و قانون مشروطیت را امضاء کرد، خود نیز آن را تأیید نمود ولی پس از به دست گرفتن قدرت از در مخالفت با مشروطه طلبان درآمد و مشکلات فراوانی را برای مملکت به وجود آورد.

عاقبت در تیرماه 1287 ش، مجلس شورای ملی را به توپ بست و از این زمان دوران استبداد صغیر آغاز شد. این عمل شاه قاجار با واکنش تند مشروطه خواهان در سراسر کشور مواجه شد تا این که آنان تهران را به تصرف خود در آورده و او را از سلطنت خلع کردند. از این رو وی به سفارت روس پناهنده شد و

پس از چندی ایران را ترک کرد. محمدعلی میرزا

پس از خروج از ایران، مدتی در روسیه، عثمانی و اروپا ساکن شد. تا اینکه پس از سال‌ها دوری از وطن و سرگردانی، در 16 فروردین سال 1303 ش، در 54 سالگی در اروپا درگذشت.

* رحلت رجالی شهیر شیعه

آیت الله «میرزا محمد علی

مدرس خیابانی» (1333 ش)

اشاره:

آیت‌الله میرزا محمد علی مدرس خیابانی در حدود سال 1257 ش (1296 ق) در تبریز به دنیا آمد.

وی پس از پشت سر گذاشتن دروس مقدماتی،

به درس خارج فقه و اصول حضرات آیات میرزا ابوالحسن انگجی و میرزا صادق مجتهد تبریزی، راه یافت و از عالمانی همچون سیدصدرالدین صدر و محمدعلی شاه‌آبادی، اجازه اجتهاد و از شیخ محمدحسین

آل کاشف الغطاء و شیخ آقابزرگ تهرانی اجازه روایت گرفت. مدرس خیابانی در اواخر عمر به مدت دوازده سال در مدرسه سپهسالار تهران به بحث و تألیف و تحقیق پرداخت و آثاری بسیار ارزنده به وجود آورد.

مهم‌ترین اثر این محقق فرزانه، کتاب ریحانة الادب

در 8 جلد است که به شرح حال بیش از پنج هزار تن از علماء و فضلاء می‌پردازد.

همچنین قاموس المعارف و نیز فرهنگ نوبهار حاوی 19 هزار لغت و واژه فارسی و همچنین

فرهنگ بهارستان شامل 55 هزار لغت مفرد و مرکب، از دیگر آثار اوست.

آیت‌الله مدرس خیابانی تبریزی سرانجام در

16 فروردین سال 1333 ش برابر با اول رجب 1373 ق در 76 سالگی درگذشت و در تبریز به خاک سپرده شد.

* استعفای سرلشکر «فضل الله زاهدی» عامل کودتای 28 مرداد

از نخست وزیری (1334 ش)

اشاره:

سرلشکر فضل الله زاهدی از ابتدای کودتای

سوم اسفند 1299 ش، با رضاخان میرپنج همراه بود و در کنار او سمت‌های مختلف را کسب کرد.

وی در دوران اول حکومت محمدرضا پهلوی نیز

به مناصبی دست یافت که آخرین آنها پست

وزارت کشور در کابینه دکتر مصدق بود.

با این حال وی به عنوان بهترین مهره و گزینه، مأمور اجرای کودتا علیه مصدق در 28 مرداد 1332 شد. با سقوط مصدق و

بازگشت محمدرضا پهلوی به کشور و تثبیت رژیم پهلوی، سرلشگر زاهدی به عنوان پاداش، سمت نخست‌وزیری را برعهده گرفت.

ولی از آنجا که در این جایگاه، برای خود مقام و پایگاه خاصی قائل شده بود، پس از حدود بیست ماه از صدارت، به اصرار شاه و بر اساس توافق آمریکا، از ریاست دولت کناره گرفت و همان روز به عنوان ریاست نمایندگی دائم ایران در دفتر اروپایی سازمان ملل در ژنو منصوب گردید و تا هنگام مرگ در سال 1348، عهده‌دار این سمت بود.

* سیاست جدید صادراتی کشور اعلام و منتشر شد. (1349ش)

* لی سی یی نی یی نائب
نخست وزیر جمهوری خلق چین وارد تهران شد (1354ش)

* فرمان انتخابات برای تعیین نمایندگان دوره بیست و چهارم
مجلس سنا صادر شد. (1354ش)

* پزشک قانونی اعلام کرد
در سال 1344، 1322 نفر در تهران
بر اثر تصادف با اتومبیل کشته شده اند. (1355ش)

* پیام تسلیتی از سوی جمعی از علمای حوزه علمیه قم به مناسبت شهادت
عده ای از مردم شهر یزد برای
آیت الله صدوقی ارسال شد. (1356ش)

* روزنامه لوموند چاپ پاریس، مقاله ای در مورد اوضاع و احوال عجیب و
نگران کننده پایتخت ایران
به چاپ رساند. (1356ش)

* قاسم خان امیرتومان فرمانده قشون قزوین و گلستان ارمنی به دستور بیبرم توسط مجاهدین تیرباران شدند. (1288ش)
اشاره:
مجاهدین میرزا مسعود شیخ الاسلام را در منزل خود ترور نمودند.

* در جلسه مجلس شورای ملی هنگام طرح اعتبارنامه حاج مخبرالسلطنه هدایت سوسیالیست های مجلس با آن مخالفت کردند. (1301ش)
اشاره:

سلیمان محسن ضمن حمله شدید به مخبرالسلطنه وی را قاتل شیخ محمد خیابانی خواند و تقاضای رد اعتبارنامه او را نمود.
سید حسن مدرس به دفاع برخاست و سرانجام اعتبارنامه تصویب شد.

* محمدعلی شاه پادشاه مخلوع قاجار
در پاریس به بیماری دیابت در سن
54 سالگی درگذشت. (1303ش)

* 15 جمادی الثانی درگذر تاریخ

* رحلت محقق کبیر «فخرالمحققین محمد بن حسن حلی» (771 ق)
اشاره:

فخرالمحققین محمد بن حسن حلی در سال 682 ق در شهر حله‌ی عراق به دنیا آمد.
علوم متداول عصر از قبیل فلسفه، کلام، منطق، فقه، اصول و حدیث و... را نزد پدرش، علامه‌ی حلی، فرا گرفت و پیش از آنکه به سن بلوغ برسد، در انواع علوم ورزیده شد به طوری که می‌گویند در

شانزده سالگی مجتهد مُسلم بوده است.

فخرالمحققین، تمام رشته‌های علوم و فنون را

در خدمت پدر علامه‌اش تکمیل نمود و جز وی استادی ندیده است.

شهید اول، شیخ احمد بحرانی و سیدتاج الدین

ابن معیه و شیخ ظهیرالدین (فرزندش) از شاگردان مشهور او بوده‌اند.

تألیفات فخرالمحققین، مانند «شرح مبادی الاصول»، «شرح تهذیب الاصول» و «المسائل الحیدریه»، از بهترین کتب شیعه محسوب می‌شود. این عالم ربانی سرانجام در 89 سالگی به دیدار محبوب شتافت و در نجف اشرف به خاک سپرده شد.

* وقوع جنگ جَمَل بین امام علی(ع) و سپاه ناکثین(36 ق)

اشاره:

مدت کوتاهی پس از به خلافت رسیدن

امام علی(ع) و بیعت مردم با آن حضرت، طلحه و زبیر از

یاران قدیمی پیامبر اسلام(ص) که در به دست آوردن سهمی از حکومت ناکام مانده بودند، بیعت خود را شکستند و به سوی مکه رهسپار شدند.

آنان در مکه با عایشه همسر رسول خدا(ص) ملاقات کرده و با همدستی یکدیگر، مردم را به خونخواهی عثمان، علیه امام علی(ع) فرا خواندند.

از آن طرف، چون امام از ماجرا آگاه شد، تجهیز قوا فرمود و در صدد دفع فتنه‌ی ناکثین برآمد.

چون پیروان طلحه و زبیر شهر بصره را تصرف کرده و علیه امام شوریدند، سپاه حضرت نیز در مقابل آنان قرار گرفت. امیرالمؤمنین قبل از آغاز جنگ به میان

هر دو صف لشکر آمد و به نصیحت عایشه و طلحه و زبیر پرداخت و عایشه را به خاطر بیرون آمدن از حریم حَرَم و طلحه و زبیر را بر شکستن بیعت ملامت فرمود.

امام چون دید که صلح امکان‌پذیر نیست، با آنان اتمام حجت کرد و از آن پس، آتش جنگ شعله‌ور گشت.

سرانجام با کشته شدن طلحه و زبیر و شانزده هزار نفر

از ناکثین و شهادت بیش از هزار یاور علی(ع)، این جنگ با پیروزی امام پایان پذیرفت.

این جنگ به دلیل سوار بودن عایشه بر شتر، به جَمَل شهرت یافت.

* قتل «عبدالله بن زبیر»

از مدعیان خلافت در مکه(73 ق)

اشاره:

پس از شهادت امام حسین(ع) عبدالله بن زبیر که در این هنگام کارش در مکه بالا گرفته بود و

ادعای خلافت داشت، توسط سپاهیان یزید

تحت محاصره واقع شد.

ولی با مرگ یزید، این محاصره از هم گسست و عبدالله بن زبیر در سال 68 ق کوفه را نیز تسخیر نمود. هنگامی که عبدالملک بن مروان به خلافت اُموی رسید جنگ با عبدالله را آغاز کرد و در سال 71 کوفه را از دست ابن زبیر خارج ساخت.

همچنین در سال 72، عبدالملک بن مروان، حَجاج

بن یوسف ثقفی، یکی از سرداران سفاک و ستمگر خود را که

نمونه کاملی از بی‌رحمی و آدم‌کشی بود برای دفع عبدالله روانه مکه نمود.

حجاج، مکه را محاصره کرد و خانه کعبه را به ضرب سنگ‌هایی که از منجنیق پرتاب می‌شد ویران ساخت. حجاج در این حمله، سرانجام عبدالله بن زبیر را

به دام انداخت و کشت.

* درگذشت فقیه جلیل

«آیت الله میرزا ابوالقاسم قمی»

عالم بزرگ مسلمان(1353 ق)

اشاره:

شیخ ابوالقاسم کبیر قمی در سال 1280 قمری متولد گردید و در قم از محضر شیخ محمدحسن نادی و ملا محمدجواد قمی استفاده کرد.

ایشان در نجف اشرف از آیات عظام: میرزا خلیل تهرانی نجفی، حاج آقا رضا همدانی، آخوند ملا محمد کاظم خراسانی و سید محمد کاظم یزدی و در تهران از محضر میرزا محمد حسن آشتیانی بهره‌های وافر یافت.

آیت الله قمی از نظر علمی در مرتبه‌ای قرار داشت که برخی وی را بر آیت‌الله العظمی حائری یزدی، مؤسس حوزه‌ی علمیه قم ترجیح می‌دادند.
با این حال نقل شده است که ایشان فداکاری عجیبی نسبت به آیت‌الله حائری از خود نشان می‌داد، به گونه‌ای که می‌فرمود:
نظر به منزل ایشان ثواب دارد. شخصیت‌های برجسته‌ای همچون آیات عظام:
امام خمینی، سید محمد رضا گلپایگانی، آخوند ملا علی همدانی، سید مصطفی صفایی خوانساری و ده‌ها عالم فاضل دیگر از محضر ایشان بهره گرفتند. آیت الله کبیر قمی در 73 سالگی درگذشت و در مسجد بالاسر حرم حضرت معصومه (س) مدفون گردید.

* 5 آوریل درگذر تاریخ

* وقوع قتل عام معروف «هاژلم»
در هلند (1585م)

* پایان جنگ نیروی دریایی هلند و انگلیس (1654م)

* اعدام «ژرژ دانتون» یکی از رهبران انقلاب فرانسه (1794م)

* امضای معاهده «بال» بین
دولت‌های اروپائی (1795م)

* پایان گلوله باران شهر غزه
توسط صهیونیست‌ها (1956م)
اشاره:

نظامیان رژیم صهیونیستی از روز 4 آوریل 1956م، زنان، کودکان و سالخوردگان را در شهر غزه، زیر آتش شدید گلوله‌های خمپاره قرار دادند و در مدت دو روز، 56 تن از آنها را به خاک و خون کشیده و سی نفر دیگر را زخمی کردند.
در برابر این جنایت رژیم صهیونیستی که تا
فردای آن روز در 5 آوریل 1956م به طول انجامید، غرب و مجامع بین المللی دفاع از حقوق بشر، مانند سایر موارد مشابه، واکنشی نشان ندادند.